

1 skyrius

Gatvė už kepyklėlės lango tyli ir rami. Pusvalandį prieš saulėtekį, kai ploni aušros pirštai grybšteli horizontą, beveik patikiu, kad esu vienintelė visoje žemėje. Dabar rugsėjis, pusantrios savaitės praėjo po Darbo dienos, kai turistai paliko Menkių kyšulio miestelius, bostoniečiai užkalė vasarnamius iki kito sezono, o gatvės apsigaubė nesibaigiančio sapno šydu.

Medžių lapai ėmė keisti spalvą ir po kelių savaitių atkarotos saulėlydžio atspalvius, nors nedaug žmonių atvyksta čionai pasigėrėti rudens lapija. Rudens spalvų mėgėjai traukia į Vermontą, Naująjį Hampšyrą ar Berkšyrus vakarinėje mūsų valstijos dalyje, kur ąžuolai ir klevai liepsnoja ugnine raudona ir oranžine spalvomis.

Pasibaigus sezonui ramiame Menkių kyšulyje, linguojanti žolė paplūdimyje taps auksinė, dienos trumpės, iš Kanados į pietus dideliais būriais migruojantys paukščiai sustos pailsėti, pelkės nusidažys blyškiais akvareliniais potėpiais, o aš kaip visada stebėsiu tai pro „Šiaurinės žvaigždės“ kepyklėlės langą.

Neprisimenu, kad ši vieta, mano šeimos verslas, man kada būtų atrodžiusi menkesni namai už mažą geltoną namelį prie įlankos, kuriame užaugau, namai, į kuriuos grįžau po skyrybų.

Skyrybos. Šis žodis vis skamba ausyse ir verčia vėl pripažinti pralaimėjimą dabar, kai vienu metu mėginu viena koja atidaryti orkaitės dureles, žongliuodama dviem skardomis su išdėliotais mažutėliais pyragaičiais su cinamonu, o akys nukreiptos į kepyklėlės salę. Įkišusi kepti pyragaičius ir ištraukusi skardą su sviestiniais rageliais, šlaunimi užtrenkiu orkaitės dureles ir vėl pagalvoju, kad mano rankos nuolat užimtos tikraja žodžio prasme.

Aš nenorėjau skyrybų – vien dėl Anės. Nenorėjau, kad dukტė augtų nesuprasdama savo tėvų kaip aš vaikystėje. Troškau, kad ji gautų daugiau. Bet gyvenimas niekada nebūna toks, kaip planuoji, tiesa?

Man nuimant nuo skardos purius sviestinius ragelius, suti-
lindžiuoja durų varpelis. Pažvelgiu į laikmatį antroje orkaitėje –
vanilinius keksiukus reikės išimti po šešiasdešimties sekundžių,
todėl niekaip nespėsiu nueiti į salę.

– Houpe! – pašaukia sodrus balsas. – Tu čia?

Lengviau atsidūstu. Klientas bent jau pažįstamas. Turis-
tams išvažiavus, liko vien miestelio gyventojai, o juos aš pa-
žįstu beveik visus.

– Tuoju ateinu, Matai! – šūkteliu.

Užsimaunu virtuvines pirštines, mėlynas su išsiuvinėtais
keksiukais pakraščiuose. Jas pernai man padovanojo Anė tris-
dešimt penktojo gimtadienio proga. O mano *mamie* – tai „mo-
čiutė“ prancūziškai – atidarė „Šiaurinės žvaigždės“ kepyklėlę
prieš šešis dešimtmečius, po kelerių metų, kai su seneliu atsi-
kraustė į Menkių kyšulį.

Aš užaugau čia, mokiausi kepti glausdamasi močiutei prie
šono, o ji kantriai aiškino man, kaip gaminti tešlą, kodėl duo-

na pakyla, kaip derinti tradicinius ir neįprastus komponentus, kad „Boston Globe“ ir „Menkių kyšulio žinios“ kasmet svaigtų iš laimės.

Sudedu keksiukus ant lentynos atvėsti, o į jų vietą kišu dvi skardas sausainių su anyžiais ir pankoliais. Po jais kiek žemiau įbruku pusemėnuliukus su migdolų įdaru, pagardintu apelsinų žiedų vandeniu ir cinamonu.

Uždariusi orkaitės dureles nusivalau miltuotas rankas ir iš virtuvės einu į ryškiai apšviestą salę. Ižengusi pro duris apstulbštu, bet vis tiek nusišypsau. Pernai rudenį, kai turėjome nedaug klientų, mudvi su Ane išdažėme kepyklėlę. Dukra išrinko rausvą sienų ir baltą vamzdžių spalvas. Kartais man atrodo, kad esu milžiniško keksiuko viduje.

Matas Hainas sėdi krėslė, atgręžtame į prekystalį. Pamatęs mane, pašoka ir nusišypso.

– Labas, Houpe.

Aš taip pat nusišypsau. Matas buvo mano vaikinys vidurinės mokyklos laikais. Mudu išsiskyrėme prieš išvykdami į skirtingus universitetus. Aš grįžau po kelerių metų turėdama bakalauro laipsnį, gavusi dalį niekam nenaudingo teisinio išsilavinimo, su vyru ir naujagime dukryte, ir nuo tada mudu su Matu esame draugai. Po skyrybų jis kelis kartus kvietė mane į pasimatymą, bet nustebusi suvokiau, kad mudu išaugome vienas kitą. Jis – kaip mėgstamas senas megztnis, kuris nei tinka, nei džiugina. Gyvenimas keičia mus netgi jei nesuvoikiame, kas vyksta, ir galų gale supranti, jog prabėgusių metų nesusigražinsi. Tačiau Matas to, regis, nesuvokia.

– Labas, Matai, – nutaisau neutralų draugišką balsą. – Nori kavos? Vaišinu, nes buvai priverstas laukti, – ir nelaukdama atsakymo imuosi darbo.

Žinau, kokią kavą Matas mėgsta: du gabalėliai cukraus, indelis grietinėlės, vienkartinis puodelis, nes neišis į „Kyšulio

banką“, kur eina viceprezidento pareigas, ir prieš bankui atsidarant dar spės peržiūrėti dokumentus. Matas dirba vos už dviejų kvartalų, Pagrindinėje gatvėje, taigi užaina pas mane kartą ar du per savaitę.

Jis linkteli ir šypsodamasis paima kavą.

– Ko dar norėtum? – klausiu mostelėdama į stiklinę vitriną. Esu kepyklėlėje nuo ketvirtos valandos ryto. Nors dar nebajgiau visų darbų, jau turiu daug šviežių kepinių. Paimu mažytį sluoksniuotos tešlos pyragaitį – kriauklės formos, su citriniu migdoliniu įdaru, apipurkštu rožių vandeniu ir medumi. – Gal rausvo migdolinio pyragaičio? – klausiu atkišdama Matui. – Žinau, kad šitie – vieni tavo mėgstamiausių.

Matas kiek padvejojęs paima skanėstą, atsikanda ir užsi-merkia.

– Houpe, tu tiesiog sukurta juos kepti, – sako pilna burna.

Žinau, kad tai komplimentas, ir vis tiek jo žodžiai užgauna mane, nes niekada neketinau imtis šito verslo. Mano gyvenimas visai ne toks, kokio troškau, ir Matas tai žino. Bet mano močiutė susirgo, mama mirė, ir neturėjau kito pasirinkimo.

Nuduodu nekreipianti dėmesio į jo žodžius, neva man tai nerūpi.

– Klausyk, – sako Matas. – Iš tiesų šį rytą atėjau pasišnekėti apie kai ką kita. Gal gali atsisėsti?

Jo šypsena dirbtinoka; ir kaip išsyk nepastebėjau?

– Hm... – pažvelgiu į virtuvę. Tuoj reikės ištraukti pyragėlius su cinamonu, bet iki skambučio dar turiu šiek tiek laiko. Šią ankstyvą valandą klientų nėra. Gūžteliu pečiais.

– Gerai, tik trumpai.

Įsipilu puodelį juodos kavos – jau trečią šįryt – ir klesteliu į krėslą priešais Matą. Pasilenkiu per stalą drąsindama save, manydama, jog vėl sulauksiu kvietimo į pasimatymą. Neži-

nau, ką atsakysiu. Pastaruosius metus sutelkusi dėmesį į vyrą ir dukterį, netekau daugumos draugų. O dabar savanaudiškai nenoriu prarasti ir Mato.

– Kas atsitiko?

Iš to, kad jis tyli prieš atsakydamas, suprantu, jog kažkas negera. Turbūt pastaruoju metu įpratau prie blogų naujienų. Motinos vėžys, močiutės demencija, vyro sprendimas nebebūti mano vyru... Todėl nustembu, kai Matas paklausia:

– Kaip laikosi Anė?

Įdėmiai pažvelgiu į jį ir širdis ima daužytis pagalvojus, kad Matas žino kai ką, ko nežinau aš.

– Kodėl klausi? Ar kas atsitiko?

– Tiesiog įdomu, – atsako Matas. – Stengiuosi būti malonus, palaikyti pokalbį.

– Štai kaip, – man palengvėja, kad jis neatnešė blogų žinių.

Nenustebčiau išgirdusi, jog mano duktė buvo sugauta daranti kokią nors kvailystę: vogė parduotuvėje, apipurškė dažais mokyklos sieną. Ji labai pasikeitė, kai aš ir jos tėvas išsi-skyrėme, tapo nervinga, atžari. Jausdama kaltę nesyk krėčiau jos kambarį ieškodama cigarečių ar narkotikų, bet kol kas vienintelis pokytis – didžiulis dukters noras ginčytis.

– Atsiprašau, Matai. Aš tik ir laikiu, kad atsitiks kas nors bloga.

Jis nusuka akis.

– Gal pavakarieniaukim šįvakar? – klausia. – Tik mudu. Turbūt Anė pas Robą, ar ne?

Linkteliu. Mudu su buvusiu vyru dalijamės dukters globa; aš tuo nepatenkinta, nes manau, kad kaip tik dėl to su Ane šitiek problemų.

– Nežinau, Matai, – sakau. – Tik manau... – ieškau tinkamų žodžių, nes nenoriu jo įžeisti. – Galbūt viskas per greitai.

Juk išsiskyriau taip neseniai. Anei tikrai sunku. Manau, verčiau mudu...

– Tik pavakarieniausim, Houpe, – pertraukia mane Matas. – Aš tau nesiperšu.

Man plyksteli skruostai.

– Žinoma, ne, – sumurmu.

Matas nusijuokia ir suima mane už rankų.

– Atsipalaiduok, Houpe. – Aš dvejoju, jis vėl nusijuokia ir priduria: – Tau reikia pavalgyti. Ką manai?

– Gerai, – sutinku.

Tuo metu atsiveria laukujės kepyklėlės durys ir įeina Anė. Kuprinė ant pečių, akis dengia saulės akiniai, nors dar nė neišaušo. Duktė sustoja ir įsispokso į mudu; atitraukiu rankas nuo Mato, bet jau per vėlu.

– Šaunu, – sako Anė, nusiima akinius ir persimeta per petį ilgus šviesius plaukus; jos akys piktos, dėl to atrodo dar neramesnė nei įprastai. – Ar ketinote pulti glamonėtis, jei nebūčiau įėjusi?

– Ane, – sakau stodamasi. – Tai visai ne tai, ką galvoji.

– Koks skirtumas, – burbteli ji. Nauja mėgstama jos frazė.

– Nebūk šiurkšti su Matu, – įspėju.

– Koks skirtumas, – pakartoja Anė ir dėl didesnio įspūdžio pavarto akis. – Būsiu virtuvėje, taigi galite tęsti tai, ką pradėjote.

Bejėgiškai spoksau į dukterį, kai ji eina pro dvivėres duris į virtuvę. Girdžiu, kaip nusviedžia kuprinę ant stalo, kaip sužvanga nerūdijančio plieno dubenys, kuriuos buvau sukrovusi. Susiraukiu.

– Atsiprašau, – vėl atsigrėžiu į Matą, spoksantį ton pusėn, kur nuėjo dukra.

– Kietas riešutėlis, – įvertina jis.

– Vaikai, – prisivertusi nusijuokiu.

– Atvirai kalbant, nežinau, kaip tu su tuo susitvarkai.

Įsitempusi nusišypsau. Aš pati galiu piktintis savo dukterimi, bet Matui neleidžiama.

– Tiesiog jai sunkus laikotarpis. – Atsistoju ir pažvelgiu į virtuvę. – Skyrybos labai ją paveikė. Atsimeni, kokie mes buvome septintoje klasėje? Ne patys lengviausi metai.

Matas taip pat atsistoja.

– Bet kodėl leidi jai šitaip kalbėti su tavimi?

Man nudiegia paširdžius.

– Viso gero, Matai, – sakau ir taip sukandu dantis, kad net suskausta. Jam nespėjus atsakyti nusigrėžiu ir pėdinu į virtuvę vildamasi, kad jis susipras ir išeis.

– Negalima šiurkščiai elgtis su klientais, – sakau Anei, atėjusi į virtuvę pro dviveres duris.

Duktė atgrėžusi man nugarą, maišo dubenyje tešlą raudoniems aksominiams keksiukams. Ji nekreipia į mane dėmesio, bet paskui suprantu, jog įsikišusi ausinuką. Prakeikimas.

– Ei! – šūkteliu.

Jokio atsakymo, todėl prieinu prie dukters ir ištraukiu ausinuką iš ausies.

Anė krūpteli ir atsigrėžia. Jos akys laido žaibus, lyg būčiau trenkusi jai antausį.

– Viešpatie! Mama, kas negerai?

Mane nustebina pyktis jos veide; sustingstu ir prisimenu tą mielą mažutę mergaitę, kuri užsiropšdavo man ant kelių ir klausydavosi močiutės pasakų. Mergaitę, atbėgdavusią pasiguosti, kai nusibrozdindavo keliuką, lipdžiusią man papuošalus iš plastilino ir reikalavusią, kad aš juos užsisegčiau eidama į parduotuvę. Ta mergaitė vis dar kažkur slepiasi po ledine

kauke. Kada viskas pasikeitė? Noriu pasakyti jai, kad myliu, kad trokštu, jog nesiginčytume dėl tokių dalykų, bet išgirstu šaltus savo žodžius:

– Juk liečiau nesidažyti einant į mokyklą.

Anė nuleidžia storai tušu nuteptas blakstienas ir papučia raudonai padažytas lūpas.

– O tėtis leido!

Mintyse iškeikiu Robą. Atrodo, jis stengiasi prieštarauti viskam, ką aš liepiu.

– O aš neleidžiu, – sakau griežtai. – Taigi eik į vonios kambarį ir nusivalyk.

– Ne! – Anė įsisprenžia rankomis į klubus ir piktai spokso į mane nepastebėjusi, kad išsitepliojo džinsus raudona tešla. Pamačiusi tai veikiausiai kaltins mane.

– Tai neginčijama, Ane, – nepasiduodu. – Nusivalyk arba niekur neišleisiu.

Girdžiu savo šaltą balsą, panašų į mano pačios motinos. Tą minutę nekenčiu savęs, bet nemirksėdama spoksau į Anę.

Ji pirma nuleidžia akis.

– Koks skirtumas! – duktė nusitraukia prijuostę ir sviedžia ant grindų. – Aš neturėčiau čia dirbti! – surinka iškėlusį rankas. – Tai prieštarauja vaikų darbo įstatymui!

Pavartau akis. Mudvi jau tūkstančius kartų tai aptarėme. Juk ji nedirba už atlyginimą, čia juk mūsų šeimos verslas. Aš tikiuosi, kad duktė man padės, kaip ir aš padėdavau savo motinai, o ši savo ruožtu – močiutei.

– Aš nebekartosiu, Ane, – sakau griežtai. – O gal labiau norėtum pjauti žolę ir atlikti kitus namų ruošos darbus?

Anė išdunda iš virtuvės. Turbūt eina į tualetą kitapus dviėrių durų.

– Nekenčiu tavęs! – šūkteli prieš dingdama man iš akių.

Žodžiai it durklas sminga į širdį, nors prisimenu, kaip ir pati išrėčiau tokius pat žodžius savo motinai, kai buvau Anės metų.

– Taip, – murmu imdama dubenį su tešla ir ant stalo numestą medinį šaukštą. – Kas dar mūsų laukia?

Pusę aštuonių, kai Anė ruošiasi nužygiuoti keturis kvartalus iki „Jūros vėjo“ mokyklos, visi pyragaičiai jau išimti iš orkaitės, o kepyklėlės salė pilna nuolatinių pirkėjų. Orkaitėje – nauja partija „Rožės“ štrudelio su obuoliais, migdolais, razinomis, karamelizuotomis apelsinų žievelėmis ir cinamonu. Malonus aromatas sklando kepyklėlėje, ir tai ramina. Kėja Salivan ir Barbara Kunc, dvi aštuoniasdešimtmetės našlės, gyvenančios kitoje gatvės pusėje, sėdi prie staliuko šalia durų, žiūri pro langą ir gyvai šnekučiuojasi siurbčiodamos kavą. Geivinas Kėjus, kurį pasamdžiau, kad vasarą padėtų prikelti gyvenimui mano motinos namą, įsitaisęs prie staliuko šalia jų, irgi gurkšnoja kavą, užsikąsdamas plikytu pyragaičiu, ir skaito „Menkių kyšulio žinias“. Čia ir Derekas Volsas, našlys, auginantis keturmečius dvynius Džėjų ir Merę; šie laižo glajų nuo vanilinio keksiuko, nors dar tik pusryčių metas. Ema Tomas, penkiasdešimtmetė prieglaudos slaugė, prižiūrėjusi mano mirštančią mamą, stovi prie prekystalio ir renkasi pyragaitį.

Jau ketinu suvynioti Emai pyragaitį su mėlynėmis, kai pro mane praeina Anė, vilkinti striukę, persimetusi per petį kuprinę. Sugriebiu ją už rankos, kol nepabėgo.

– Parodyk veidą, – paliepiu.

– Ne! – nuleidusi akis sumurma duktė.

– Ane!

– Kaip pasakysi, – burbteli ji ir pakelia galvą.

Matau, kad užsitėpė dar vieną sluoksnių tušo ir paryškino lūpas. Atrodo, ir skruostus pasirausvino.

– Nusivalyk, Ane! – įsakau. – Dabar pat! Ir palik dažus man.
– Negali atimti! – atkerta duktė. – Pirkau už savo pinigų.
Apsidairiusi pamatau, kad žmonės salėje nuščiuvo, tik Džėjus ir Merė plepa kampe.

Geivinas susirūpinęs žiūri į mane, senosios ponios prie durų irgi spokso. Staiga sutrinku. Žinau, kad mieste esu laikoma nevykėle, nes išsiskyriau su Robu. Visi galvoja, kad jis tobulas, kad man labai pasisekė, kai jis vedė mane. O dabar pasirodžiau dar ir netikusi motina.

– Ane, – iškošiu pro sukąstus dantis. – Nusivalyk tučtuojau. Ir draudžiu išeiti, nes neklausai manęs.

– Aš pabūsiu pas tėtį kelias dienas! – rikteli duktė ir paniekinamai išsiviepia. – Tu neuždarysi manęs. Užmiršai? Tu ten nebegyveni!

Nuryju kartėlį. Neparodysiu jai, kaip skaudžiai mane užgavo.

– Nuostabu! – sakau žvaliai. – Tada sėdėsi namie nuo tos akimirkos, kai peržengsi *mano* namų slenkstį.

Duktė tyliai nusikeikia, apsidairo ir pamato, kad visi spokso į ją.

– Kaip pasakysi, – burbteli eidama į tualetą.

Iškvėpiu ir atsigręžiu į Emą.

– Atsiprašau, – sakau pastebėjusi, kad imant pyragaitį mano rankos virpa.

– Mieloji, aš užauginau tris mergaites, – ramina ji. – Nesijaudink, vėliau reikalai pasitaisys.

Emą susimoka ir išeina, o aš stebiu ponias Kunc ir Salivan, kurios lankosi kepyklėlėje nuo pat pirmos atidarymo dienos prieš šešiasdešimt metų. Moterys atsistoja ir išklibikščiuoja pro duris, pasiramsčiuodamos lazdomis. Derekas su dvy-nukais taip pat ruošiasi išeiti, todėl išlendu iš už prekystalio,

ketindama paimti jų lėkštę. Padedu užsagstyti Merei striukę, o Derekas pasirūpina Džėjum. Merė padėkoja man už keksiuką, aš pamojuoju jiems atsisveikindama.

Po minutės Anė išlenda iš tualetu, ant veido nelikę jokios kosmetikos. Duktė nutrenkia ant staliuko tušą, lūpdažį, skais-talus ir įtūžusi pažvelgia į mane.

– Imk! Ar dabar laiminga? – klausia.

– Beprotiškai! – šaltai atsakau.

Anė pastovi, lyg norėdama kažką pridurti. Kaupiuosi laukda-ma sarkastiškos pastabos, todėl nustembu, kai duktė paklausia:

– Beje, kas ta Leona?

– Leona? – mėginu prisiminti, bet nepavyksta. – Nežinau. Kur girdėjai šį vardą?

– Iš močiutės. Ji nuolat mane šitaip vadina. Ir atrodo, kad jai dėl to labai liūdna.

– Tu lankai močiutę? – apstulbstu.

Kai mano mama mirė prieš dvejus metus, močiutę teko įkurdinti senelių slaugos namuose. Močiutė serga demencija, ir liga progresuoja.

– Taip, – atsako Anė. – Ir ką?

– Aš... Aš tiesiog nežinojau, kad lankai.

– Juk kas nors turi lankyti! – atšauna ji.

Matyt, atrodau kaip prasikaltusi, nes Anė triumfuodama nužvelgia mane.

– Turiu daug darbo kepyklėlėje, Ane, – teisinuosi.

– Aha. O aš randu laiko, – sako duktė. – Jei mažiau laiko leistum su Matu Hainsu, gal rastum laiko močiutei?

– Aš *neleidžiu* laiko su Matu.

Staiga prisimenu, jog Geivinas sėdi vos už poros metrų, ir iškaistu. Tikrai nenoriu, kad visas miestas žinotų apie mano santykius. Arba jų nebuvimą.

– Koks skirtumas, – Anė pavarto akis. – Bent jau močiutė mane myli. Ji nuolat tai kartoja.

Anė pašaipiai nusišypso, ir aš suprantu, ką turėčiau pasakyti: „Mieloji, ir aš tave myliu“ arba „Mudu su tėčiu labai tave mylime“, arba ką nors panašiai. Argi ne taip derėtų kalbėti gerai motinai? Tačiau aš – siaubinga motina, nes teįstengiu sumurmėti:

– Tikrai? Man atrodo, kad ji myli kažkokią Leoną.

Anei atvėpsta žandikaulis, ji ilgai spokso į mane. Noriu apkabinti ją, atsiprašyti, patikinti, kad ne tai turėjau galvoje, bet man nespėjus nieko pasakyti duktė apsisuka ant kulno ir išžygiuoja iš kepyklėlės; tespėju pastebėti ašaras, sužibusias jos akių kampučiuose. Anė neatsigręžia.

Skaudančia širdimi žvelgiu jai įkandin, susmunku ant laivos kėdės, vienos iš dvynių, ir pasiremiu rankomis galvą. Man niekas nepavyksta, bet labiausiai nesiseka bendrauti su mylimais žmonėmis.

Geivinas Kėjus stovi šalia, bet pastebiu tai tik pajutusi jo ranką ant peties. Krūptelėjusi kilsteliu galvą ir pamatau mažą skylutę išblukusių jo džinsų klešinėje. Staiga apima keistas noras ją užsiūti, bet tai absurdiška – adata ir siūlu aš moku darbuotis ne ką geriau, negu sugebu būti motina ir žmona. Papurtau galvą, žvilgsnis nuslysta mėlynais languotais flaneliniais marškiniiais iki pat veido, patamsėjusio nuo smulkių barzdos šerelių. Tankių juodų plaukų kupeta turbūt nešukuota kelias dienas, bet Geivinas neatrodo apsileidęs, priešingai, labai gražus, ir aš kažkodėl pasijuntu nesmagiai. Duobutės skruostuose, kai jis šypsosi, primena man, koks yra jaunas. Turbūt dvidešimt aštuonerių ar devynerių. Staiga pasijuntu sena, nors esu tik septyneriais ar aštuoneriais metais už jį vyresnė. Įdomu, kaip jausčiausi būdama tokia jauna, neturinti

rimtų pareigų, paaugle virstančios dukters, kuri manęs nekenčia, ir žlungančio verslo, kurį reikia gelbėti?

– Nesikankinkit, – sako jis. – Ji myli jus. – Jis paplekšnoja man per nugarą, atsikrenkščia. – Houpe, jūs – gera motina.

– Aha. Ačiū.

Vengiu žiūrėti jam į akis. Mudu matomės kasdien, nes jis kelis mėnesius dirbo mano namuose. Po pietų grįžusi iš darbo aš paruošdavau limonado ir abu sėdėdavome verandoje, aš stengdavausi nežiūrėti į išsipūtusius jo raumenis. Ir vis dėlto Geivinas nepažįsta manęs. Tikrai ne. Na, bent jau ne taip gerai, kad galėtų suprasti, gera esu motina ar ne. Jei pažintų geriau, tikrai pamatytų, kad esu nevykėlė.

Jis nerangiai paglosto man nugarą.

– Tikrai taip manau, – sako. Ir išeina, palikęs mane vieną milžiniškame rausvame keksiuke, kuris ūmai pasirodo toks kartus.

2 skyrius

Šiandien anksti uždarau kepyklėlę, nes turiu reikalų. Kai parėjau penkiolika minučių po šešių, saulė dar nebuvo nusileidusi, bet namas, kurį lyg ir laikau savu, atrodo tamsus ir niūrus.

Kambariuose – spengianti tyla. Iki pernai metų, kai Robas prieš pat Kalėdas pribloškė mane pareiškęs, jog nori skirtis, aš su malonumu grįždavau namo. Didžiavausi mudviejų susikurtu gyvenimu dideliame baltai nutinkuotame Viktorijos stiliaus name, atsigrežusiame į Menkių Kyšulio įlanką, į rytus nuo viešo paplūdimio. Aš pati išdažiau vidines sienas, perklijavau plyteles virtuvėje ir prieškambaryje, sudėjau kietmedžio grindis antrame aukšte ir svetainėje, pasodinau sodą ir dabar jame dominavo mėlynos hortenzijos ir rausvos rožės, gaivios ir gražios baltame medinių lentelių fone.

O kai pagaliau darbus užbaigiau ir ketinau atsipūsti svajonių name, Robas pasisodino mane ir nežiūrėdamas į akis pasakė, kad pavargo. Pavargo nuo bendro mudviejų gyvenimo ir nuo manęs.

Per tris mėnesius, dar neatsigavusi po motinos mirties – ji mirė nuo krūties vėžio – ir po sprendimo apgyvendinti močiutę slaugos namuose, buvau priversta kraustytis atgal į savo motinos namus, kurių nepavyko parduoti. Po kelių mėnesių išvargusi ir nusiminusi pasirašiau skyrybų dokumentus, nekantraudama viską kuo greičiau užbaigti.

Tiesa ta, kad jaučiausi atbukusi ir pirmą kartą supratau tai, dėl ko sukau galvą visą gyvenimą: kaip mano motina sugebėjo taip šaltai elgtis su visais vyrais? Aš nepažinojau savo tėvo, ji man net jo vardo nepasakė, tik nukirto: „Jis išvyko. Seniai. Nežino apie tave. Tai buvo jo sprendimas.“

Kai augau, mama susitikinėdavo su vyrais, bet per arti jų neprisileisdavo. Todėl kai jie galiausiai palikdavo ją, ji tik gūžtelėdavo pečiais ir tardavo: „Houpe, mums geriau be jo. Juk pati žinai.“

Visada maniau, kad mano motina neturi širdies, nors, prisipažįstu, laukdavau tų trumpų laikotarpių tarp jos pažinčių, kai ji kelias savaites priklausydavo tik man. Dabar gailiuosi, jog anksčiau, kai dar turėjom laiko, neaptariau to su ja.

Galiausiai suvokiau, mama: jei tu neįsileidi jų į širdį, jei nemylai jų, tai jie neįskaudina, kai tave palieka.

Tačiau jau per vėlu, kaip ir daugeliu atvejų mano gyvenime.

Nusipraususi po dušu, nuplovusi cukrų ir miltus nuo plaukų ir odos, likus kelioms minutėms iki septintos nutariu paskambinti Anei, esančiai pas Robą, ir atsiprašyti dėl mudviejų kivirčių. Tačiau taip ir neprisiverčiu to padaryti. Be to, dukra tikriausiai linksminasi su tėvu, ir mano skambutis tik viską sugadins. Kad ir kokie būtų mano jausmai Robui, turiu pripažinti, jog jis gerai elgiasi su dukra. Atrodo, tėvas sugeba bendrauti su ja, o man jau seniai nepavyksta. Man nesmagu, kad pavydžiu, kai jie slapukiškai juokiasi, kita vertus, džiaugiuosi dėl Anės. Jiedu tarsi tapo naują šeimos portretą, tik be manęs.

Apsivelku pilką vąšeliu nertą megztinį ir siaurus juodus džinsus, paspoksau į save veidrodyje, šukuodama tamsiai rudas garbanas iki pečių, kurios, laimė, dar nepradėjo žilti, bet netrukus taip nutiks, jei Anė blogai elgsis. Ieškau veide Anės bruožų, bet, kaip visada, nerandu. Keista, duktė nepanaši nei į mane, nei į Robą. Todėl, kai Anei buvo treji, vyras paklausė: „Ar tu tikra, kad ji mano vaikas?“ Jo žodžiai įžeidė mane. „Žinoma“, – sukuždėjau ašarų pilnomis akimis, ir jis nutilo. Neskaitant odos, kuri lygiai įdegusi kaip Robo, Anė daugiau nieko nepaveldėjo iš aukšto rudaplaukio mėlynakio tėvo.

Apžiūrinėdama savo veidą pasitėpu lūpas bespalviu lūpdažiu, paskui tušu – blyškias blakstienas. Anės akys pilkos kaip močiutės, o mano – jūros žalsvumo, su auksiniais taškeliais. Kai buvau jaunesnė, močiutė pasakodavo, kad jos išvaizda, išskyrus akis, peršoko per vieną kartą ir įsikūnijo manyje. Mano motina paveldėjo tamsiai rudus tiesius senelio plaukus ir rudas akis, o aš atrodau kaip močiutės iš senų nuotraukų kopija. Tose nuotraukose jos akys visada liūdnos, o dabar, kai man tenka tempti gyvenimo naštą, mudvi dar labiau supanašėjome. Mano išlenktos lūpos, pasak močiutės, – „kaip angelo arfa“, tokios pat kaip jos jaunystėje. Kažin koku būdu man pasisėkė paveldėti jos pieno baltumo odą, nors per pastaruosius metus tarp antakių įsirėžė raukšlė, ir dėl to atrodau nuolat susirūpinusi.

Tiesą sakant, aš *esu* nuolat susirūpinusi.

Nuaidi durų varpelis, ir aš krūpteliu. Dar kartą persibraukiu šepečiu plaukus, tada apsigalvojusi vėl sutaršau. Nenoriu, kad kiti galvotų, jog stengiuosi atrodyti graži. Nenoriu, kad Matas pamanytų, jog tai kur nors nuves.

Kitą akimirką atidarau laukujes duris; kai Matas pasilenkia pabučiuoti manęs, pasuku galvą, ir jo lūpos paliečia skruostą. Užuođiu odekolono kvapą, sklindantį nuo jo kaklo, musku-

sinį, sodrų. Matas mūvi kruopščiai išlaidytas rusvai žalsvas kelnes, vilki šviesiai mėlynus marškinius, nesusikišęs jų į kelnes, su brangios firmos prekių ženklais, kurių aš nežinau, avi blizgančius rudus batūs.

– Aš galiu persirengti, – sakau staiga pasijutusi prasčioke.

Jis nužvelgia mane nuo galvos iki kojų ir gūžteli pečiais.

– Gražiai atrodo su tuo megztiniu. Viskas gerai.

Jis vedasi mane į „Frataneli“ – prabangų italų restoraną prie pelkių. Mėginu nekreipti dėmesio į administratorių, kai jis neslėpdamas paniekos nužvelgia mano drabužius ir palydi iki žvakių apšviesto staliuko prie lango.

– Čia taip gražu, Matai, – sakau, kai liekame vieni.

Žvelgiu pro langą į tamsą ir matau mūsų atspindį stikle. Atrodome kaip graži pora. Ši mintis priverčia nukreipti žvilgsnį.

– Žinau, kad tau čia patinka, – sako Matas. – Prisimeni, buvome čia prieš abiturientų šokių vakarą.

Nusijuokiu ir papurtau galvą.

– Pamiršau.

Iš tiesų aš pamiršau daugelį dalykų; ilgai mėginau išguiti iš galvos mintis apie praeitį, bet turbūt nelabai pavyko, nes beveik po dvidešimties metų vėl sėdžiu tame pačiame restorane su tuo pačiu vaikinu. Matyt, tam tikra žmogaus gyvenimo atkarpa gali išsitrinti tik tokiam laikui. Nuveju šią mintį ir pažvelgiu į Matą.

– Sakei, kad nori pasišnekėti.

Jis žiūri į valgiaraštį.

– Pirmiausia užsisakykim.

Tylėdami išsirenkame patiekalus. Matas užsisako omarą, o aš – spagečių su Bolonijos padažu, patį pigiausią patiekalą. Vėliau pasisiūlysiu sumokėti už save, o jei Matas atsakys, daug jam nekainuosiu. Nenoriu jaustis skolinga. Kai mudu užsisakome

valgius, Matas sunkiai atsidūsta ir pažvelgia į mane. Jis jau ketina kažką sakyti, bet aš jį aplenkiu, kad jam netektų kamuotis:

– Matai, žinai, aš labai geros nuomonės apie tave...

– Houpe, – pertaria jis mane, bet aš kilsteliu ranką.

– Leisk man užbaigti, – šneku vis greičiau. – Žinau, kad mudu turime daug bendra ir daug prisiminimų, kurie man labai svarbūs, bet šią popietę mėginau tau pasakyti, jog nesu pasiruošusi su kuo nors susitikinėti. Ir manau, kad nesusitikinėsiu, kol Anė išvažiuos studijuoti, o tai bus dar negreit.

– Houpe...

Nekreipiu į jį dėmesio, nes privalau tai pasakyti.

– Matai, prisiekiu, tu dėl to nekaltas. Jei mudu galėtume būti tik draugai, būtų daug geriau. Nežinau, kas bus toliau, bet dabar turiu skirti dėmesį Anei ir...

– Houpe, aš noriu pasikalbėti ne apie mudu, – pagaliau įsiterpia Matas, – o apie kepyklėlę ir tavo paskolą. Gal vis dėlto leisi man pasakyti?

Spoksau į jį; padavėjas atneša pintinėlę su duona ir nedidelį indelį alyvuogių aliejaus. Įpila mums raudonojo vyno, brangaus „Kabernė“, kurį Matas išrinko nepasitaręs su manimi. Padavėjui nuėjus, liekame vieni.

– Apie mano kepyklėlę? – nustembu.

– Turiu blogą žinią, – sako jis, vengdamas mano akių. Pamirko aliejuje gabalėlį duonos ir atsikanda.

– Kokią? – klausiu nekantriai. Ūmai atrodo, jog kažkas išsiurbė orą iš kambario.

– Tavo paskola, – atsako jis pilna burna. – Bankas reikalauja ją gražinti.

Man kone sustoja širdis.

– Ką? – spoksau į Matą. – Kada pareikalavo?

Matas žiūri į stalą.

– Vakar. Houpe, tu nesumokėjai kelių įmokų, o kai rinkoje tokia padėtis, bankas priverstas atšaukti paskolas, kai vėluojama sumokėti. Deja, tu atsidūrei tarp vėluojančiųjų.

Giliai įkvepiu. To negali būti!

– Bet šiemet juk sumokėjau visas įmokas. Taip, prieš keletą metų buvo keli sunkūs mėnesiai, kai ekonomika smuko, bet juk mes – turistų miestas.

– Žinau.

– Kas tada neturėjo bėdų?

– Daugybė žmonių turėjo, – sutinka Matas. – Deja, tu – viena iš tokių. Ir kai tavo kredito istorija...

Užsimerkiu. Nenoriu nė galvoti apie savo kredito istoriją. Žinoma, skrybros neišėjo į naudą, juk po mamos mirties įsipareigojau sumokėti pinigus už jos namą, o norėdama aprūpinti kepyklėlę produktais, nuolat manipuliavau kredito kortelėmis.

– Ką reikia padaryti, kad taip nebūtų? – klausiu pagaliau.

– Deja, galimybių nedaug, – atsako Matas. – Gali pamėgin-ti pasiskolinti iš kitur, bet rinkoje dabar sunki padėtis. Esu beveik tikras, jog kitame banke nieko nepeši. O su tavo kredito istorija ir kai „Bingemas“ atsidarė toje pat gatvėje...

– „Bingemas“, – burbteliu. – Žinoma.

Pastaraisiais metais jie tiesiog neleidžia man gyventi. Nedi-delis Naujosios Anglijos spurginių tinklas, įsikūręs Rodo salo-je, nenuilsdamas plečiasi visame regione ir mėgina nenusileisti „Dankino spurgoms“. Jie atidarė šešioktą spurginę už pusmy-lės nuo mano kepyklėlės prieš devynis mėnesius, kai aš tik pradėjau lip-ti iš finansinės duobės, kurioje atsidūriau po recesijos.

Šią audrą būčiau įveikusi, jei ne skrybros. Bet dabar aš ko-voju už išlikimą, ir Matas žino, jog visos mano paskolos gautos jo banke.

– Klausyk, galiu pasiūlyti tau tik vieną išeitį, – sako Ma-tas. Jis gurkšteli vyno ir palinksta į priekį. – Niujorke dirbu

su keliais investuotojais. Jie visada ieško nedidelių verslų, kuriems... galėtų padėti. Galiu pasišnekėti su jais.

– Gerai... – lėtai ištariu. Nežinau, ar man patinka mintis įsileisti svetimus investuotojus į šeimos verslą. Nei jei Matas prašytų jų paslaugos dėl manęs. Bet taip pat gerai žinau, kad galiu prarasti kepyklėlę.

– O kaip tai atrodytų?

– Jie nupirktų tavo verslą, – ima dėstyti Matas, – ir sutvarkytų banko paskolą. Tau išmokėtų tam tikrą sumą, kurios užtektų daliai sąskaitų apmokėti. Tu ir toliau vadovautum kepyklėlei. *Jeigu* jie nutartų ją laikyti.

Spoksau į jį.

– Sakai, vienintelė išeitis – parduoti mano šeimos kepyklėlę pašaliniam žmogui?

Matas gūžteli pečiais.

– Žinau, kad tai – ne pats smagiausias sprendimas. Bet kaipmat išspręstų tavo finansines problemas. O jei pasisektų, įtikinčiau juos palikti tave kepyklėlės vedėja.

– Bet tai *mano* šeimos kepyklėlė, – ištariu tyliai suprasdama, jog kartojuosi.

Matas nusuka akis.

– Houpe, nežinau, ką bepridurti. Tai tavo paskutinė viltis, jei neturi pusės milijono dolerių. O su tavo skola nepanašu, kad atsitiesi ir pradėsi veiklą kitoje vietoje.

Pritrūkstu žodžių.

Po kurio laiko Matas priduria:

– Klausyk, jie geri žmonės. Jau seniai juos pažįstu. Jie dorai pasiels su tavimi. Bent jau tau nereikės uždaryti kepyklėlės.

Jaučiuosi taip, lyg Matas būtų numetęs granatą man ant kelių, ištraukęs degiklį ir šypsodamasis pasiūlęs išvalyti skerdynių pasekmes.

– Noriu tai apgalvoti, – niūriai sakau.

– Houpe, – Matas pastumia savo vyno taurę ir ištiesęs rankas per stalą suima mane už plaštakų. Šitas gestas turėtų man pasakyti, kad esu saugi. – Mes susidorosim. Aš tau padėsiu.

– Man nereikia tavo pagalbos, – sumurmu.

Jis, atrodo, išsižeidžia, ir aš pasijuntu nesmagiai, todėl neištraukiu rankų. Žinau, kad jis stengiasi būti malonus. Deja, visa tai atrodo kaip labdara. O labdaros man nereikia. Galiu paskęsti, o galiu ir išplaukti, bet norėčiau tai daryti pati.

Mums nespėjus nieko daugiau pasakyti, rankinėje suskamba telefonas. Sutrikusi įkišu ranką ir sugriebiu jį. Neketinau palikti įjungto garso. Matau, kaip administratorius piktai spokso į mane, kai atsiliepiu.

– Mama! – tai Anė, jos balsas liūdnas.

– Kas nutiko, mieloji? – klausiu stodamasi, pasiruošusi lėkti gelbėti dukters, kad ir kur ji būtų.

– Kur esi?

– Vakarieniauju, – atsakau nepaminėdama Mato, kad dukte nepagalvotų, jog išėjau į pasimatymą. – O kur tu? Argi ne pas tėtį?

– Tėtis turėjo susitikti su klientu, – murma Anė. – Taigi išleido mane prie tavo namų. Man atrodo, indaplovė sugedo.

Užsimerkiu. Įpyliu ploviklio ir įjungiau pusvalandis prieš Matui ateinant; maniau, iki kol išėsiu, plovimo ciklas bus beveik pasibaigęs.

– Kas atsitiko?

– Aš nieko nepadariau! – ima teisintis Anė. – Bet visos grindys užlietos. Keli coliai vandens. Kaip per potvynį.

Išsigąstu. Tikriausiai sprogo vamzdis. Nė nenumanau, kiek kainuos remontas ir kokia žala padaryta kietmedžio grindims.

– Gerai, – sakau ramiai. – Ačiū, kad pranešei, brangioji. Aš tuoj grįšiu.

– O kaip man užsukti vandenį? – klausia duktė. – Jis vis dar liejasi. Tuoj plauks visas namas.

Suvokiu, kad neturiu supratimo, kaip užsukti vandenį virtuvėje.

– Leisk pagalvoti. Aš tau atskambinsiu. Tuoj grįšiu.

– Kaip sau nori! – atrėžia Anė ir baigia pokalbį.

Pasakau Matui, kas atsitiko, jis atsidūsta ir pakvietęs padavėją paprašo sudėti maistą į dėžutes.

– Atsiprašau, – sakau, kai po penkių minučių skubame į jo automobilį. – Pastaruju metu mano gyvenime vienos nelaimės.

Matas palinguoja galva.

– Visko būna, – ištaria. Ir tik kai važiuojame mano namų link, vėl prabyla: – Houpe, tu negali atidėti verslo reikalų. Kitaip žlugs viskas, ką kūrė tavo šeima.

Nieko neatsakau; žinau, kad jis teisus, bet dabar nenoriu apie tai kalbėti. Paklausiu, gal Matas žino, kaip užsukti vandenį virtuvėje, bet jis neturi supratimo. Todėl visą kelią iki namų tylime.

– Kieno čia visureigis? – klausia Matas, kai privažiuojame įvažą. – Man nėra vietos sustoti.

– Geivino, – atsakau sutrikusi.

Pažįstamas dulksvai melsvas „Wrangler“ stovi šalia mano senutės korolos.

– Geivino Kėjaus? – nustemba Matas. – To meistro? Ką jis čia veikia?

– Tikriausiai Anė jam paskambino, – iškošiu pro dantis.

Mano duktė nežino, kad aš nesumokėjau Geivinui už darbą, kurį jis atliko per vasarą. Ji nežino, kad vieną liepos popietę sėdėdama su juo verandoje, prieš tai gavusi iš banko pranešimą, aš gėdingai apsiašarojau, o po mėnesio jis, baigęs remontuoti namą, paprašė atsiskaityti pyragaičiais ir kava. Anė nenutuokia, kad jis vienintelis visame mieste, išskyrus Matą,

žino, koks sukniastas mano gyvenimas, ir dėl šios priežasties yra paskutinis žmogus pasaulyje, kurį noriu matyti.

Įeinu į namus, Matas per kelis žingsnius seka iš paskos, nešinas maistu iš „Fratanelio“ restorano.

Virtuvėje stovi Anė su kauge rankšluosčių rankose, Geivinas pasilenkęs, pakišęs galvą po plautuve. Mano akys nukrypstą į skylutę jo džinsuose, kurią pastebėjau rytą, ir aš sumirksiu. Skylutė vis dar neužsiūta.

– Geivinai! – pašaukiu.

Jis išlenda iš po plautuvės ir atsistoja. Jo akys laksto nuo manęs prie Mato. Kai Matas praeina pro šalį ir sudeda maistą į šaldytuvą, pasikaso galvą.

– Labas, – pasisveikina. – Atėjau iš karto, kai Anė paskambino. Užsukau vandenį. Atrodo, kad trūko vamzdis sienoje už indaplovės. Suremontuosiu poryt, jei sutinkat palaukti.

– Nereikia, – tyliai sakau žvelgdama jam į akis, vildamasi, jog jis žino, kad aš negaliu sumokėti.

Bet jis tik nusišypso ir toliau šneka lyg niekur nieko:

– Rytoj aš užimtas visą dieną, bet poryt beveik laisvas, turiau tik vieną nedidelį darbelį pas Folį. Be to, vamzdžio remontas daug laiko neatims. O bus kaip naujas. – Jo akys nukrypstą į Matą, tada vėl į mane. – Klausykit, automobilyje turiu vandens siurblių. Atnešiu ir padėsiu jums išsiurbti vandenį. Kai išdžius, pamatysime, sugadintos grindys ar ne.

Pažvelgiu į Anę, vis dar stovinčią su kauge rankšluosčių.

– Galime pačios išsivalyti, – sakau Geiviniui. – Nesitrukdyk. Tiesa? – pažvelgiu į Anę, tada į Matą.

– Gal... – Anė gūžteli pečiais.

Matas nusuka akis ir ištaria:

– Tiesą sakant, Houpe, rytoj turiu anksti keltis. Keliausiu namo.

Geivinas paniekinamai prunkšteli ir netaręs žodžio išaina. Nekreipiu į jį dėmesio.

– Oi, žinoma, – sakau Matui. – Ačiū už vakarienę.

Kai palydžiu Matą prie durų, Geivinas grįžta su vandens siurbliu.

– Sakiau, kad nevertėjo, – sumurmu.

– Girdėjau, ką sakėte, – Geivinas nė nepažvelgia į mane.

Žiūrėdama, kaip blizgantis Mato leksusas išsuka iš įvažos, išgirstu, kaip Geivino siurblys suūžia virtuvėje. Užsimerkiu, apsisuku ir nusiteikiu sutvarkyti netvarką.

Kitą vakarą Anė vėl svečiuojasi pas Robą, o aš po darbo baigiu kuopti virtuvę. Staiga prisimenu močiutę – ji visada gebėdavo dorotis su bėdomis. Suvokiu, kad nebuvau pas ją jau dvi savaites. Turėčiau būti geresnė anūkė, galvoju jausdamasi kalta. Geresnis žmogus. Dar viena sritis, kur man nuolat nesiseka.

Graužiama kaltės baigiu valyti grindis, prieškambaryje stovėdama prieš veidrodį pasidažau lūpas ir paimu raktus. Anė teisi, reikia aplankyti močiutę.

Aplankiusi ją kassyk vos sulaikau ašaras. Nors namai, kuriuose ji dabar gyvena, linksmi ir draugiški, baisu matyti ją, tolstančią nuo mūsų. Lyg stovėtum ant laivo denio, žiūrėtum, kaip bangos įtraukia žmogų, ir žinotum, kad negali numesti jam gelbėjimo rato.

Po penkiolikos minučių įžengiu pro slaugos namų duris. Tai didžiulis pastatas, nudažytas geltonai, pilnas paveikslų su gėlėmis ir gamtos vaizdais. Viršutiniame aukšte – ligonių, prarandančių atmintį, skyrius; ir įrenginys prie durų, kur lankytojai privalo įvesti skaitmeninį kodą.

Einu koridoriumi į močiutės kambarį, esantį pačiame vakarų sparno gale. Kambariai čia individualūs, panašūs į apar-

tamentus, nors gyventojai valgo valgykloje, o personalas turi kambarių raktus, kad galėtų prižiūrėti pacientus ir sugirdyti jiems vaistus. Močiutė vartoja antidepresantus, dviejų rūšių vaistus nuo širdies ir eksperimentinius – nuo Alzheimerio ligos, tik šitie nieko nepadedą. Kartą per mėnesį aš susitinku su gydytoju ir sužinau padėtį. Per paskutinį mudviejų susitikimą gydytojas pasakė, kad kelis pastaruosius mėnesius močiutės protiniai gebėjimai sparčiai prastėjo.

– Blogiausia, – pasakė jis, žvelgdamas į mane pro akinius, – kad ji pati viską supranta. Tai vienas iš sunkiausių etapų. Ji žino, jog netrukus visai praras atmintį, ir šiame etape šitai labai liūdina pacientus.

Nuryju gumulą gerklėje ir spusteliu skambutį šalia jos pavardės: Rouzė Makena.

Girdžiu, kaip močiutė šiurena viduje, turbūt sunkiai keliausi iš krėslo, kaip pasiramsčiuodama lazdele slenka prie durų. Lazdelės jai reikia nuo tada, kai prieš dvejus metus pargriuvo ir susilaužė klubą.

Durys atsidaro, ir aš vos susivaldau nepuolusi jai į glėbį kaip vaikystėje. Iki šios akimirkos maniau, kad atėjau dėl jos, bet iš tiesų – dėl savęs. Man pačiai to reikia. Reikia žmogaus, mylinčio mane, net jei ši meilė netobula.

– Labas, – šypsodamasi pasisveikina močiutė. Jos plaukai dar baltesni nei aną kartą, raukšlės pagilėjusios. Bet ji kaip visada pasidažiusi tamsiai raudonu lūpdažiu, akys apvestos tušu. – Tai bent staigmena, mieloji.

Jai kalbant girdėti vos pastebimas prancūziškas akcentas. Močiutė gyvena Jungtinėse Valstijose nuo penktojo dešimtmečio pradžios, bet praeities pėdsakai vis dar šmėkšteli jos kalboje kaip lengvi it plunksnelė prancūziški šalikėliai, kokius ji ryši beveik visada.

Ištiesiu rankas ir apkabinu ją. Kai buvau jaunesnė, močiutė buvo tvirta. O dabar laikydama ją glėbyje užčiuopiu nugar-kaulio kaulus ir aštrius pečius.

– Labas, močiute, – tyliai sakau mirksėdama, kad tik nepravirkčiau.

Ji spokso į mane pilkomis drumstomis akimis.

– Atleisk man, – sako, – bet kartais būnu užmarši. Kuri tu mergaitė? Žinau, turėčiau prisiminti, bet...

Nuryju gumulą.

– Aš Houpè, močiute. Tavo anūkė.

– Na taip! – ji nusišypso, bet pilkas akis vis dar aptraukusi migla. – Aš žinojau, tik kartais reikia man priminti. Nagi, už-eik, už-eik.

Seku paskui ją į blausiai apšviestą kambarį; ji vedasi mane prie lango.

– Aš stebėjau saulėlydį, mieloji. Po kelių minučių pamatysime vakarinę žvaigždę.

3 skyrius

Vaniliniai „Šiaurinės žvaigždės“ keksiukai

---

*1 stiklinė nesūdyto kambario
temperatūros sviesto,
1,5 stiklinės cukraus,
4 dideli kiaušiniai,
1 šaukštelis vanilės ekstrakto,*

*3 stiklinės miltų,
3 šaukšteliai kepimo miltelių,
pusė šaukštelio druskos,
pusė stiklinės pieno.*

GAMINAMA:

1. Įkaitinkite orkaitę iki 350 laipsnių. Paimkite 24 popierines keksiukų formeles.
2. Dideliame dubenyje plakikliu plakite sviestą su cukrumi, kol sviestas taps šviesus ir purus, tada muškite po vieną kiaušinį, supilkite vanilės ekstraktą ir gerai išmaišykite.
3. Persijokite miltus, kepimo miltelius ir druską, berkite į sviesto mišinį po vieną stiklinę, pildami po truputį pieno.
4. Tešlą sukrėskite į formeles, užpildydami jas iki pusės. Kepkite 15–20 min. ar kol įbestas peilis bus švarus. Vėsinkite skardoje apie 10 min., tada sudėkite ant vielinio tinklelio, kad visai atvėstų.
5. Atšalusius keksiukus užpilkite rausvu glajumi (žr. receptą apačioje).